

NÂNG CAO NĂNG LỰC LÃNH ĐẠO, SỨC CHIẾN ĐẤU CỦA TỔ CHỨC CƠ SỞ ĐẢNG VÀ ĐỘI NGŨ CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN Ở CƠ SỞ

NGUYỄN ĐỨC HÀ *

"Phải dồn sức xây dựng, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng; tiếp tục hoàn thiện và thực hiện tốt các quy định về chức năng, nhiệm vụ, phương thức hoạt động của các loại hình tổ chức cơ sở đảng; thực hiện tốt nguyên tắc dựa vào dân để xây dựng Đảng từ cơ sở; thực hiện đồng bộ các biện pháp củng cố tổ chức cơ sở đảng, chú trọng những địa bàn xung yếu, vùng sâu, vùng xa, ở các đảng bộ, chi bộ yếu kém".

Thực hiện Nghị quyết Đại hội X của Đảng, công tác xây dựng tổ chức cơ sở đảng trong sạch, vững mạnh trong toàn Đảng, đã góp phần thực hiện có kết quả nhiệm vụ chính trị, công tác chuyên môn của địa phương, cơ quan, đơn vị.

TRÊN cơ sở quán triệt và thực hiện Quy định của Ban Bí thư về chức năng, nhiệm vụ của tổ chức cơ sở đảng, các cấp ủy đã có chương trình hành động cụ thể, phù hợp để thực hiện. Việc xây dựng và thực hiện Quy chế Dân chủ ở cơ sở được triển khai và bước đầu đem lại một số kết quả, dân chủ trong Đảng và trong xã hội được mở rộng hơn. Nhiều cấp ủy cơ sở đã xây dựng quy chế làm việc và thực hiện theo quy chế; duy trì chế độ giao ban định kỳ giữa thường trực cấp ủy với chính quyền, các tổ chức chính trị - xã hội ở cơ sở. Một số nơi đã thực hiện việc lấy phiếu tín nhiệm của đại diện nhân dân đối với chức danh chủ tịch hội đồng nhân dân, chủ tịch ủy

ban nhân dân xã, phường, thị trấn và trưởng thôn, tổ trưởng dân phố.

Công tác đào tạo, bồi dưỡng, quy hoạch đội ngũ cán bộ cơ sở được quan tâm, chú ý hơn. Đội ngũ cấp ủy và cán bộ, đảng viên ở cơ sở tăng thêm về số lượng; trình độ, kiến thức các mặt được nâng lên. Nhiều cán bộ trẻ được đào tạo cơ bản, có phẩm chất, năng lực tốt, từng bước đáp ứng được yêu cầu của sự nghiệp đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Bên cạnh những ưu điểm nêu trên, năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng

* Ban Tổ chức Trung ương

và chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên còn một số mặt yếu kém, chưa đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ của tình hình mới. Cụ thể là:

Một số cấp ủy chưa thực sự coi trọng vị trí then chốt của công tác xây dựng Đảng; chưa dành thời gian, công sức thỏa đáng để tập trung chỉ đạo xây dựng, củng cố tổ chức cơ sở đảng. Không ít tổ chức cơ sở đảng chưa thực hiện đúng, đầy đủ chức năng, nhiệm vụ của mình, chưa phát huy được vai trò hạt nhân chính trị ở cơ sở.

Việc phổ biến, quán triệt các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước còn hời hợt, chất lượng thấp; công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên ở cơ sở còn làm qua loa, chiếu lệ, tính định hướng, tính chiến đấu và tính thuyết phục chưa cao.

Năng lực vận dụng, cụ thể hóa chủ trương, pháp luật của các tổ chức cơ sở đảng nhìn chung còn yếu. Năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của không ít tổ chức cơ sở đảng còn yếu kém, để xảy ra nhiều vấn đề phức tạp ở cơ sở; một số tổ chức cơ sở đảng bị tê liệt; một số tổ chức cơ sở đảng vì lợi ích cục bộ đã ra nghị quyết, quyết định trái với chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Nhiều cấp ủy, đảng bộ, chi bộ chưa thực hiện nghiêm túc nền nếp, chế độ sinh hoạt đảng, nội dung sinh hoạt chi bộ chậm đổi mới; chưa coi trọng đổi mới phương thức lãnh đạo và phong cách, lề lối làm việc; nguyên tắc tập trung dân chủ trong Đảng thực hiện chưa tốt; bệnh thành tích còn nặng và khá phổ biến. Việc lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng và thực hiện Quy chế Dân chủ ở cơ sở chưa nghiêm túc, còn đùn đẩy trách nhiệm.

Một bộ phận đảng viên phai nhạt lý tưởng, giảm sút ý chí phấn đấu, tinh thần đấu tranh,

Năng lực vận dụng, cụ thể hóa chủ trương, pháp luật của các tổ chức cơ sở đảng nhìn chung còn yếu. Năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của không ít tổ chức cơ sở đảng còn yếu kém, để xảy ra nhiều vấn đề phức tạp ở cơ sở; một số tổ chức cơ sở đảng bị tê liệt; một số tổ chức cơ sở đảng vì lợi ích cục bộ đã ra nghị quyết, quyết định trái với chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

tự phê bình và phê bình yếu. Bệnh cơ hội, thực dụng và tình trạng mê tín dị đoan trong đội ngũ cán bộ, đảng viên có xu hướng ngày càng tăng. Tình trạng suy thoái về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống trong một bộ phận cán bộ, đảng viên rất đáng lo ngại; tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí, tiêu cực còn xảy ra ở nhiều nơi nhưng chưa được ngăn chặn, đẩy lùi; chưa có cơ chế khuyến khích, bảo vệ những người thẳng thắn đấu tranh chống tham nhũng, tiêu cực.

Công tác quản lý, kiểm tra, giám sát, giáo dục, rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên ở cơ sở bị buông lỏng. Cấp ủy và chi bộ không nắm chắc tình hình tư tưởng và phẩm chất của cán bộ, đảng viên; chưa có biện pháp hữu hiệu ngăn ngừa, phát hiện, đấu tranh và xử lý kịp thời những đảng viên vi phạm. Nhiều vụ việc tham nhũng, tiêu cực, vi phạm đạo đức, lối sống liên quan đến cán bộ, đảng viên nhưng cấp ủy, chi bộ không phát hiện được.

Công tác kết nạp đảng viên còn chạy theo thành tích, số lượng theo kế hoạch; chưa quan tâm đúng mức việc giáo dục, bồi dưỡng động cơ, lý tưởng cách mạng và rèn luyện thử thách đối với quần chúng phấn đấu vào Đảng. Một số đảng viên mới nhận thức chính trị còn thấp, vào Đảng với động cơ vụ lợi.

Những khuyết điểm, yếu kém nêu trên do một số nguyên nhân chủ quan sau:

- Công tác xây dựng Đảng chưa quan tâm đúng mức công tác nghiên cứu lý luận, thiếu dự báo về công tác xây dựng Đảng trong tình hình mới để đề ra nội dung, biện pháp thiết thực. Công tác tổ chức, cán bộ còn nhiều yếu kém, bất cập; nội dung và phương thức lãnh đạo của Đảng chậm đổi mới, chưa đáp ứng được yêu cầu của thực tiễn; chưa có cơ chế, chính sách kịp thời phát hiện, bồi dưỡng kết nạp vào Đảng những người có đức, có tài; đưa ra khỏi Đảng những người không đủ tư cách đảng viên.

- Việc tổ chức quán triệt và triển khai thực hiện các chủ trương, nghị quyết về công tác xây dựng Đảng chưa nghiêm túc, thiếu sáng tạo, chậm đổi mới và chưa có những biện pháp đồng bộ, cụ thể, khả thi. Sự lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra, giám sát của một số cấp ủy cấp trên đối với cơ sở chưa thường xuyên, thiếu kiên quyết, chưa làm hết trách nhiệm. Việc xử lý cán bộ, đảng viên vi phạm chưa kịp thời, nghiêm túc, còn biểu hiện nhẹ trên, nặng dưới, cán bộ cấp trên chưa thực sự gương mẫu.

- Việc ban hành các quy định, hướng dẫn của Trung ương còn chậm, thiếu đồng bộ và một số chưa sát thực tế. Một số vấn đề liên quan đến công tác cán bộ, đảng viên chậm được nghiên cứu để bổ sung, sửa đổi cho phù hợp hoặc ban hành mới, nên việc tổ chức thực hiện ở cơ sở còn lúng túng và thiếu thống nhất. Chế độ, chính sách đối với cán bộ cơ sở còn bất cập; đội ngũ cấp ủy viên chủ yếu kiêm nhiệm, ít được bồi dưỡng về kỹ năng, nghiệp vụ công tác xây dựng Đảng và cập nhật những kiến thức mới, nhất là về kinh tế và pháp luật. Kinh phí phục vụ cho hoạt động của tổ chức cơ sở đảng có nhiều khó khăn, chưa đáp ứng yêu cầu.

Để nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng và chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên ở cơ sở, trong thời gian tới cần thực hiện đồng bộ một số nhiệm vụ và giải pháp chủ yếu sau đây:

Một là, tăng cường công tác giáo dục chính trị tư tưởng, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên có bản lĩnh chính trị vững vàng, có trí tuệ, có phẩm chất đạo đức cách mạng, có ý thức tổ chức kỷ luật, thực sự tiên phong gương mẫu, có năng lực hoàn thành nhiệm vụ được giao.

Thực hiện đúng nguyên tắc tập trung dân chủ, nâng cao chất lượng sinh hoạt đảng, thực hiện tự phê bình và phê bình, giữ gìn kỷ luật, tăng cường đoàn kết, thống nhất trong Đảng. Các cấp ủy phải chủ động hơn trong công tác chính trị tư tưởng, trang bị kịp thời những thông tin định hướng cho cán bộ, đảng viên; đổi mới mạnh mẽ nội dung, hình thức, biện pháp giáo dục chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh; tuyên truyền sâu rộng đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Xây dựng sự đoàn kết thống nhất trong cấp ủy, đảng bộ, chi bộ trên cơ sở Cương lĩnh chính trị, Điều lệ Đảng, đường lối, chính sách của Đảng và tình thương yêu đồng chí; kiên quyết đấu tranh với những quan điểm, việc làm trái với chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Cấp ủy phải nắm chắc tình hình tư tưởng, phát hiện kịp thời những cán bộ, đảng viên có biểu hiện tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, vi phạm về đạo đức, lối sống; có biện pháp cụ thể để phòng ngừa, giáo dục, giúp đỡ và xử lý nghiêm minh đối với những cán bộ, đảng viên sai phạm. Sửa đổi, bổ sung và ban hành mới các quy định về chức năng, nhiệm vụ của các loại hình tổ chức cơ sở đảng, bảo đảm cho các tổ chức đảng làm việc theo đúng chức năng, nhiệm vụ, có quy chế làm việc và thực hiện theo quy chế.

Hai là, gắn phát triển tổ chức đảng với việc lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị và lãnh đạo các tổ chức chính trị - xã hội; chăm lo phát triển đảng viên.

Tiếp tục kiện toàn, sắp xếp các tổ chức cơ sở đảng cho đồng bộ, thống nhất với các tổ chức của hệ thống chính trị ở cơ sở theo hướng gắn liền với nhiệm vụ lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị của địa phương, cơ quan, đơn vị. Đồng thời, xây dựng mô hình tổ chức, phương thức hoạt động phù hợp với những tổ chức cơ sở đảng có đặc thù riêng, vừa tạo sự thống nhất chung, vừa phù hợp với đặc điểm cụ thể của từng địa phương, đơn vị.

Khi cần thiết, luân chuyển cán bộ, đảng viên từ nơi khác đến để thành lập chi bộ và tạo nguồn kết nạp đảng viên. Những đảng viên đã làm việc ổn định trong các doanh nghiệp ngoài quốc doanh nhưng vẫn sinh hoạt đảng ở nơi cư trú phải chuyển sinh hoạt đảng về nơi làm việc để thực hiện nhiệm vụ đảng viên.

Nâng cao chất lượng kết nạp đảng viên mới, khắc phục tình trạng chạy theo thành tích, số lượng, hạ thấp tiêu chuẩn. Phải thử thách qua công việc đối với quần chúng phần đầu vào Đảng để đánh giá đúng động cơ và năng lực tổ chức thực hiện nhiệm vụ trước khi chi bộ xem xét, quyết định kết nạp. Chú trọng bồi dưỡng, tạo nguồn kết nạp đảng viên là đoàn viên Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh; công nhân, người lao động trong các thành phần kinh tế, những nơi chưa có tổ chức đảng, có ít hoặc chưa có đảng viên.

Ba là, thực hiện mạnh mẽ chủ trương trẻ hóa, tiêu chuẩn hóa, thể chế hóa và từng bước nhất thể hóa chức danh cán bộ.

Sớm ban hành chính sách thu hút để thực hiện mạnh chủ trương đưa sinh viên tốt nghiệp đại học, cao đẳng về công tác ở xã, phường, thị trấn, doanh nghiệp công tác, xem đây là thời

gian tập sự, thử thách để trở thành công chức nhà nước, cán bộ quản lý ở doanh nghiệp; có cơ chế, chính sách để giải quyết đối với những cán bộ chưa được chuẩn hóa nhưng chưa đủ tuổi, đủ năm công tác để nghỉ theo chế độ.

Trên cơ sở phân loại xã, phường, thị trấn xác định biên chế phù hợp với quy mô và mức phụ cấp trách nhiệm phù hợp với từng chức danh cán bộ. Một số chức danh cán bộ chuyên trách ở cơ sở có đủ tiêu chuẩn của công chức nhà nước thì chuyển sang chế độ công chức nhà nước để tạo sự liên thông trong đội ngũ cán bộ ở các cấp. Thực hiện chế độ phụ cấp trách nhiệm đối với cấp ủy viên xã, phường, thị trấn như đối với đại biểu hội đồng nhân dân cấp xã; có chế độ phụ cấp thu hút đối với cán bộ công tác ở vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới, hải đảo, vùng có đông đồng bào dân tộc thiểu số.

Đối với những cơ sở yếu kém, đội ngũ cán bộ tại chỗ không hoàn thành nhiệm vụ được giao, không đáp ứng được yêu cầu thì phải tăng cường những cán bộ có phẩm chất, năng lực và kinh nghiệm công tác ở cấp trên hoặc từ nơi khác về thay thế.

Bổ sung, đổi mới, hoàn thiện giáo trình, tài liệu bồi dưỡng cán bộ cơ sở sát với chức năng, nhiệm vụ của từng đối tượng. Kết hợp giữa đào tạo chính quy với bồi dưỡng tại chức; giữa nâng cao kiến thức, kỹ năng nghiệp vụ với xây dựng bản lĩnh chính trị, đạo đức, lối sống cho cán bộ cơ sở. Hằng năm, cán bộ chuyên trách, cấp ủy viên cơ sở xã, phường, thị trấn phải được bồi dưỡng tập trung để cập nhật kiến thức, kinh nghiệm mới ít nhất 10 ngày tại trung tâm bồi dưỡng chính trị cấp huyện hoặc trường chính trị tỉnh, thành phố.

Bổ sung, sửa đổi quy định của Ban Bí thư (khóa IX) về chức năng, nhiệm vụ của tổ chức cơ sở đảng trong doanh nghiệp nhà nước và

trong cơ quan, đơn vị sự nghiệp theo hướng xác định rõ vai trò lãnh đạo của tổ chức đảng trong lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ sản xuất kinh doanh, nhiệm vụ chính trị và công tác cán bộ. Bổ sung, sửa đổi các quy định, hướng dẫn của Trung ương về đánh giá chất lượng tổ chức cơ sở đảng và đảng viên theo hướng bảo đảm đúng thực chất.

Bốn là, nâng cao chất lượng, đổi mới mạnh mẽ nội dung, phương thức hoạt động, chất lượng sinh hoạt của các loại hình tổ chức cơ sở đảng theo hướng vừa mở rộng dân chủ, vừa tăng cường kỷ cương, kỷ luật.

Các cấp ủy thực hiện nghiêm túc, có nền nếp chế độ sinh hoạt đảng định kỳ. Nội dung sinh hoạt chi bộ vừa phải tập trung bàn đề lãnh đạo giải quyết những vấn đề cụ thể, thiết thực, liên quan đến chức năng, nhiệm vụ của chi bộ và quyền lợi, trách nhiệm của đảng viên, giải quyết kịp thời những vấn đề bức xúc xảy ra ở địa phương, đơn vị; vừa phải góp phần nâng cao trình độ, nhận thức của đảng viên, tạo điều kiện cho đảng viên hiểu và thực hiện đúng các quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước; thực hiện tốt nghị quyết của chi bộ và của cấp ủy cấp trên. Mỗi quý, các chi bộ phải có nội dung sinh hoạt chuyên đề ít nhất một lần để cập nhật kiến thức và chủ trương, chính sách mới của Đảng, Nhà nước cho đảng viên.

Thường xuyên bồi dưỡng cho đội ngũ cấp ủy viên, bí thư cấp ủy về kỹ năng tổ chức thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các nghị quyết,

chỉ thị... của cấp ủy cấp trên; về năng lực chỉ đạo, điều hành, hướng dẫn, kiểm tra việc tổ chức thực hiện các chủ trương, nghị quyết của cấp ủy cấp trên và nghị quyết của cấp ủy cấp mình đã đề ra.

Năm là, tăng cường công tác chỉ đạo, kiểm tra, giám sát, quản lý đảng viên; dựa vào dân để xây dựng Đảng.

Các cấp ủy cấp trên phải nắm chắc tình hình cơ sở. Cấp ủy cấp trên trực tiếp của tổ chức cơ sở đảng phân công các cấp ủy viên trực tiếp phụ trách cơ sở và có trách nhiệm cùng với cấp ủy, chính quyền cơ sở kịp thời tháo gỡ khó khăn, giải quyết dứt điểm những vấn đề xảy ra. Các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của cấp ủy cấp trên đối với cơ sở phải ngắn gọn, cụ thể, rõ chủ trương, nhiệm vụ. Nội dung phải dễ hiểu, dễ nhớ, dễ thực hiện, dễ kiểm tra và dễ quy trách nhiệm. Cán bộ lãnh đạo, quản lý và các cấp ủy viên cấp trên phải xây dựng kế hoạch, bố trí thời gian cụ thể để tiếp xúc với đảng viên và nhân dân tại cơ sở, giải quyết kịp thời những thắc mắc, kiến nghị chính đáng của đảng viên và quần chúng.

Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy, chi bộ đối với cán bộ, đảng viên ở nơi công tác và nơi cư trú, kể cả đảng viên là cán bộ do cấp trên quản lý đang sinh hoạt tại đảng bộ, chi bộ. Các chi bộ phải thực hiện tốt việc phân công công tác cho đảng viên, bảo đảm mọi đảng viên trong chi bộ đều được phân công công tác phù hợp. Đánh giá chất lượng tổ chức đảng phải gắn với kết quả thực hiện nhiệm vụ chính trị, sự vững mạnh của các tổ chức trong hệ thống chính trị và chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên ở cơ sở; cấp ủy và người đứng đầu cơ quan, đơn vị phải chịu trách nhiệm về kết quả đánh giá chất lượng tổ chức đảng và đảng viên nơi mình sinh hoạt. □

